

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Instytucje w epoce Starego Testamentu

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Teologia		Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność Teologia biblijna i praktyczna		Kod zajęć 12TEOTBPN.54S.10463.23
Jednostka organizacyjna Wydział Teologiczny		Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia jednolite magisterskie		Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy
Forma studiów studia niestacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Janusz Nawrot	
Prowadzący zajęcia	Janusz Nawrot, Paweł Podeszwa	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 10, Zaliczenie z oceną; w tym zajęcia zdalne: ◦ Wykład synchroniczny: 10 • Ćwiczenia: 6, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	ukazanie instytucji rodzinnych (struktura rodziny, małżeństwo, sytuacja kobiet i wdów, dzieci, sukcesja i dziedziczenie, śmierć i rytuały pogrzebowe); cywilnych (typy społeczeństwa: ludzie wolni, prostaczkowie, bogaci i biedni, rezydenci, zarobkujący, rzemieślnicy, kupcy, niewolnicy);
C2	charakterystyka instytucji politycznych (sędziowie, monarchia, urząd króla, pałac królewski, ministrowie, administracja królewska, finanse i prac publiczne, prawo, ekonomia, miary i wagi, kalendarz)
C3	odkrywanie instytucji militarnych (wojska izraelskie, twierdze, uzbrojenie, wojny święte)
C4	zilustrowanie instytucji religijnych (sanktuaria, świątynia jerozolimska, centralizacja kultu, funkcje kapłańskie, lewici, kapłaństwo przedwygnaniowe i powygnaniowe, ołtarz, ofiary, czasy święte, szabat, święta wczesnego Izraela i czasy późniejsze) zawartych w różnych opisach Starego Testamentu

Wymagania wstępne

minimalna znajomość politycznej historii Izraela pozwalająca prawidłowo umieścić główne instytucje społeczności izraelskiej

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	posiada znajomość najważniejszych instytucji kierujących obszarami życia rodzinnego i cywilnego w społeczności izraelskiej czasów starożytnych	TEO_K5_W01, TEO_K5_W05, TEO_K5_W15	Kolokwium pisemne
W2	orientuje się w obszarze działania instytucji politycznych w świetle zapisów biblijnych	TEO_K5_W01, TEO_K5_W05, TEO_K5_W15	Kolokwium ustne
W3	rozeznaje instytucje militarne łącząc je z konkretnymi faktami historycznymi	TEO_K5_W01, TEO_K5_W05, TEO_K5_W15	Wypowiedź ustna
W4	opanowuje wiedzę o instytucjach religijnych na przestrzeni dziejów Izraela do czasów Jezusa Chrystusa	TEO_K5_W01, TEO_K5_W05, TEO_K5_W15	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi wskazać najważniejsze instytucje kierujące obszarami życia rodzinnego i cywilnego w społeczności izraelskiej czasów starożytnych	TEO_K5_U02, TEO_K5_U04, TEO_K5_U12	Kolokwium pisemne
U2	orientuje się w obszarze działania instytucji politycznych w świetle zapisów biblijnych	TEO_K5_U02, TEO_K5_U04, TEO_K5_U12	Kolokwium ustne
U3	potrafi rozeznaczyć instytucje militarne łącząc je z konkretnymi faktami historycznymi	TEO_K5_U02, TEO_K5_U04, TEO_K5_U12	Wypowiedź ustna
U4	potrafi dzielić się wiedzą o instytucjach religijnych na przestrzeni dziejów Izraela do czasów Jezusa Chrystusa	TEO_K5_U02, TEO_K5_U04, TEO_K5_U12	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	poszerza w dyskusji wiedzę o instytucjach religijnych na przestrzeni dziejów Izraela do czasów Jezusa Chrystusa	TEO_K5_K05, TEO_K5_K07, TEO_K5_K09	Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	funkcjonowanie instytucji życia rodzinnego i cywilnego w biblijnym Izraelu	W1, W4, U1, U4, K1	Wykład synchroniczny
2.	działanie instytucji politycznych w społeczności izraelskiej	W2, W3, U2	Wykład synchroniczny
3.	rozwój historyczny głównych instytucji religijnych biblijnego Izraela	W4, U4, K1	Wykład
4.	krótka charakterystyka instytucji militarnych Izraela czasów starożytnych	W3, U3	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja
Ćwiczenia	Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Aktywność podczas wykładu konwersatoryjnego; umiejętność zadawania pytań problemowych, umiejętność analizy wybranych tekstów
Ćwiczenia	umiejętność zadawania pytań problemowych, umiejętność analizy wybranych tekstów, praca w grupach

Literatura

Obowiązkowa

- Shanks, H., Starożytny Izrael od Abrahama do zburzenia Świątyni Jerozolimskiej przez Rzymian, Warszawa: Vocatio 2009
- Pr. zb., Sąsiedzi starożytnego Izraela: Amoryci, Asyryjczycy, Babilończycy, Ugaryci, Egipcjanie, Hetyci, Huryci, Aramejczycy, Fenicjanie, Ammonici, Moabici, Edomici, Filistyni, Persowie, Arabowie, Grecy, Warszawa: Vocatio 2021
- Horn, S.H., Z archeologią przez kraje biblijne, Warszawa: Znaki czasu 2015
- Krawczyk, R., Instytucje społeczne i religijne starożytnego Izraela, Siedlce: Instytut Historii Akademii Podlaskiej 2008
- Krawczyk, R., Historia starożytnego Izraela: wybrane zagadnienia, Siedlce: Instytut Historii Akademii Podlaskiej 2008

Dodatkowa

- Niesiołowski-Spanò, Ł., Mityczne początki miejsc świętych w Starym Testamencie, Warszawa: Dialog 2003
- Bryk, A., Konstytucjonalizm: Od starożytnego Izraela do liberalnego konstytucjonalizmu amerykańskiego, Kraków: Wydawnictwo UJ 2013, s. 37-74

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	10
Ćwiczenia	6
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie projektu	10
Przygotowanie do egzaminu	24
Przygotowanie do zajęć	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
TEO_K5_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozwijania dorobku zawodu mając świadomość złożoności rzeczywistości oraz potrzeby interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów
TEO_K5_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podjęcia własnej, indywidualnej odpowiedzialności za kształt życia społecznego, kultury oraz dziedzictwa chrześcijańskiego
TEO_K5_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczestniczenia w życiu kulturalnym oraz do inspirowania działań na rzecz interesu publicznego
TEO_K5_U02	Absolwent/ka potrafi przeprowadzać badania w zakresie teologii, obejmujące zwłaszcza analizę tekstów filozoficznych, biblijnych i teologicznych oraz syntezę różnych idei i poglądów, poprawnie dobierać metody i konstruować narzędzia badawcze, opracowywać i prezentować wyniki badań, stanowiące oryginalne rozwiązania złożonych problemów
TEO_K5_U04	Absolwent/ka potrafi prawidłowo interpretować podstawowe źródła teologiczne, także teksty obcojęzyczne
TEO_K5_U12	Absolwent/ka potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać zjawiska społeczne oraz wzajemne relacje między zjawiskami społecznymi
TEO_K5_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu specyfikę przedmiotową i metodologiczną teologii, w szczególności w zakresie nauk biblijnych i teologii systematycznej, historii Kościoła, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej
TEO_K5_W05	Absolwent/ka zna i rozumie szczegółowe kwestie związane z wiedzą z zakresu teologii biblijnej
TEO_K5_W15	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu zasady interpretacji tekstu teologicznego